

V. АНАЛИЗА ЕФЕКТАТА

1) Који проблем се решава законом?

Примена квалитетних средстава за исхрану биља и оплемењивача земљишта, било да су произведена у нашој земљи или да потичу из увоза, је изузетно значајна са становишта унапређења пољопривредне производње, очувања биљних ресурса, заштите потрошача и животне средине,

Обзиром на чињеницу да је биљна производња у нашој земљи, у смислу инпута као што су средства за заштиту биља и оплемењивачи земљишта, увозно зависна намеће се потреба израде новог Закона о средствима за исхрану биља и оплемењивачима земљишта, којим ће се услови за њихово стављање у промет изједначити са условима у ЕУ, а нарочито када су у питању минерална ђубрива која се и највише користе у биљној производњи.

Новим Законом о средствима за исхрану биља и оплемењивачима земљиштима уредиће се разврставање, промет, квалитет и испитивање минералних ђубрива у складу са Уредбом Европског Парламента и Савета 2003/2003/ЕЦ, као и могућност да се органска ђубрива дефинишу у складу са

Уредбом Европског Парламента и Савета 1774/2002/ЕЦ и то превасходно она која се производе од нуспроизвода биљног и животињског порекла који нису намењени за исхрану људи.

Већ је, у Поглављу II Разлози за доношење закона истакнуто је да су се у току спровођења важећег Закона о заштити биља појавили проблеми примене појединих одредби везаних за средства за исхрану биља. С тим у вези, доношењем овог закона (као и подзаконским прописима који ће бити донети на основу њега) биће решени главни проблеми, који се огледају у:

1) униформности у вршењу послова од јавног интереса и пружању лабораторијских услуга, односно за међународни промет је врло битна гаранција једне референтне лабораторије која се стара о примени јединствених процедура (метода) у области испитивања средстава за исхрану биља, чиме се обезбеђује квалитет, како послова од јавног интереса, тако и лабораторијских услуга;

2) усклађивању метода узорковања, руковања и транспорта узорцима, као и метода испитивања са међународно признатим, а разврставање, декларисање, минимални и максимални садржаји хранљивих елемената биће у складу са онима који су прописани за квалитет минералних ђубрива који важе у ЕУ;

3) контроли приликом увоза средстава за исхрану биља и оплемењивача земљишта, у смислу дозвољених одступања која ће бити у складу са онима који су прописани за квалитет минералних ђубрива који важе у ЕУ; раздвајању средстава за исхрану биља и оплемењивача земљишта од средстава за заштиту биља, обзиром на разлике у њиховим особинама и намени;

4) укидању процедуре издавања Одобрења за увоз и непотребног чекања на издавање, чиме се постиже краћа административна процедура и неће бити задржавања пошиљки због административних препрека.

2. Који циљеви треба да се постигну доношењем закона?

Доношењем новог закона успоставиће се основна правна одговорност субјеката који се баве производњом и прометом средстава за исхрану биља, а државни органи, применом мера контроле, утврђују да ли су сви услови успостављени законом испуњени преко спровођења Годишњег плана испитивања средстава за исхрану биља и оплемењивача земљишта, којим ће се имати увид у њихов квалитет, поред испитивања која ће се спроводити у поступку инспекцијске контроле.

Такође, избећи ће се дуплирање контроле производње ђубрива, односно контроле технолошких поступака, као и утицаја технолошких поступака и производних погона у целини на животну средину која ће у потпуности бити надлежности државног органа задуженог за животну средину, осим производње специфичних средстава за исхрану биља, као што су компост, глистењаци и сл.

Овим законом успоставиће се адекватно вођење података о производњи, промету и примени средстава за исхрану биља и оплемењивача земљишта, увођењем регистара, њиховог повезивања са већ постојећим који су успостављени у Министарству пољопривреде, шумарства и водопривреде (Регистар пољопривредних газдинстава) и обавеза вођења евиденција и извештавања.

Доношење новог закона омогућиће домаћим произвођачима средстава за исхрану биља приступ међународном тржишту, а домаћем тржишту

ће се обезбедити средства за исхрану биља бољег квалитета и већа сигурност потрошача што ће се одразити на успешнију пољопривредну производњу.

3. Да ли су разматране друге могућности за решавање проблема?

И пре и у току израде новог закона рађено је на изменама постојећих подзаконских прописа, али су тиме само делимично решени неки од проблема.

Тако је, због проблема са неадекватним квалитетом мешаних минералних ђубрива у промету у току 2003. и 2004. године у 2005. године донета измена Правилник о методама за испитивање ђубрива, која се односила на услове производње, квалитета и испитивања ових ђубрива.

Руводећи се идејом да се сви подзаконски прописи везани за минерална ђубрива измене и ускладе са Прилозима Уредбе Европског Парламента и Савета 2003/2003/ЕЦ започето је са израдом и новог Правилника о методама за испитивање, у сагласности са Прилогом IV поменуте Уредбе.

Упоредо рађено је и на новом законском решењу, тако да садашњи предлог закона представља шесту верзију, а две Радне групе су биле укључене у њихове израде. Тако сада, након доношења новог закона у потпуности су спремни за доношење и три подзаконска прописа за његову примену, а који се тичу разврставања, метода узорковања и испитивања и дозвољених одступања.

4. Зашто је доношење закона најбоље решење датог проблема?

Доношење закона је најбоље решење за наведене проблеме првенствено из разлога што ће се у области средства за исхрану биља и оплемењивача земљишта примењивати прописи који се примењују у земљама ЕУ где год је то могуће, чиме се, достизањем одговарајућих стандарда, олакшава спољно-трговинска размена.

5. На кога ће и како утицати решења предложена у закона?

Реализација закона ће имати директан утицај на:

1) произвођаче, увознике и дистрибутере, који ће своју делатност са аспекта стављања у промет средстава за исхрану биља и оплемењивача земљишта, обављати са мање ризика, а тиме и губитака;

2) овлашћене организације за испитивање, које ће примењивати јединствене методе испитивања уз контролу референтне лабораторије, а ради обављања ових јавних послова биће спроведени конкурси, чиме се у овој области јавља и конкуренција и подиже квалитет услуга;

3) произвођаче биља, који ће куповати средства са мање сумње у њихов квалитет.

6. Који су трошкови које ће примена закона изазвати грађанима и привреди посебно малим и средњим предузећима?

Реализација овог закона неће изазвати трошкове грађана, привреди нити појединачним предузећима.

У појединим аспектима трошкови ће се и смањити, нпр. неће постојати трошкови предузећа везани за издавања Одобрења за увоз (износ процењен на годишњем нивоу на око 2.500.000,00 динара).

7. Да ли позитивни ефекти закона оправдавају трошкове његове примене?

Трошкови спровођења закона су већ предвиђени у буџету којим располаже Управа за заштиту биља и Министарство пољопривреде, шумарстава и водопривреде. У њих су укључени и трошкови предвиђени за спровођење Годишњег плана испитивања средстава за исхрану биља и оплемењивача земљишта у сврху сагледавања њиховог квалитета, које ће обављати Референтне лабораторије за пострегистрациону контролу и остатке.

Оснивањем Референтне лабораторије за пострегистрациону контролу и остатке формираће се контролна лабораторија која је као таква препознатљива у ЕУ, јер у међународном промету роба признаје се само резултат оне лабораторије која спроводи јединствене процедуре, смернице и стандарде. Ова лабораторија обављаће послове везане и за средства за заштиту биља и за средства за исхрану биља и оплемењиваче земљишта.

Досадашњи трошкови везани за Решења о издавању сталних дозвола за стављање у промет биће исти трошковима који се планирају за увођење у Регистар средстава за исхрану биља и оплемењивача земљишта. Сва до сада регистрована ђубрива увешће се директно у Регистар на период до када важе Решења о издавању сталних дозвола за стављање у промет, али тај период неће бити дужи од три године. Тај период се поклапа са очекивањима Републике Србије да приступи ЕУ, од када ће прописи типа Уредби бити директно применљиви и у нашем законодавству.

8. Да ли закон стимулише појаву нових привредних субјеката на тржишту и тржишну конкуренцију?

Расписивањем конкурса за обављање послова од јавног интереса у области испитивања средстава, као и у поступку инспекцијског надзора и контроле стимулисаће појаву нових привредних субјеката, а тиме и тржишну конкуренцију у погледу квалитета услуга.

Оснивањем Референтне лабораторије се не угрожавају постојеће институције, него се јасно одваја шта је то посао од јавног интереса и под којим условима се обавља и шта је услуга.

9. Да ли су заинтересоване стране имале прилику да изнесу своје ставове о закону?

Садашњи предлог закона представља шесту верзију закона у чију су израду биле укључене две Радне групе, једна формирана 2006. и друга августа 2007. Године у оквиру Управе за заштиту биља.

Радне групе су биле састављене како од еминентних научника који се баве средствима за исхрану биља и оплемењивачима земљишта, тако и од

MS
pre
A
D. M. T. ...
K. ...

представника организација које врше испитивања, произвођача, увозника, прометника и привредних комора.

Јавна расправа је одржана постављањем Нацрта законао средствима за исхрану биља и оплемењивачима земљишта, на званичан сајт Министарства пољопривреде, шумарства и водопривреде.

11. Које ће мере током примене закона бити предузете да би се остварили циљеви доношења акта?

Током примене спроводиће се мере које су прописане законом и подзаконским прописима који ће у року од једне године од ступања на снагу закона бити донети.

Посебна пажња биће посвећена успостављању база података које су неопходне за спровођење овог закона, а нарочито у смислу евиденције промета и примене средстава.